

WERKING EN GEBRUIK VAN GESTEENTEMEEL

Biologische boeren hechten veel waarde aan goede bodemvruchtbaarheid. Dit vormt immers de basis voor een gezond gewas. Door bemesting worden zowel de bodem als de plant gevoed. Naast hoofdelementen spelen ook micronutriënten een rol bij groei en ontwikkeling. Welke nuttige werking heeft gesteentemeel?

TEKST & FOTO'S | LEEN JANMAAT

Steenmeel is een verzamelnaam. De meeste soorten zijn van vulkanische oorsprong. Het ontstaat als lava waarna het stolt. Na het vermalen ontstaat lavameel, ook wel basaltmeel genoemd. Gesteentemelen zijn er in vele soorten en maten, elke variant met een eigen oorsprong en verhaal. Bentoniet is een kleisoort die vooral op zandgrond wordt gebruikt ter verbetering van de bewerkbaarheid en het bufferend vermogen. Het vraagt wel wat boerenverstand om een juiste keuze te maken uit het huidige aanbod. Gaat het erom tekorten aan sporenelementen aan te vullen? Of gaat het om het verbeteren van bodem zelf, of het ondersteunen van het bodemleven? Er zijn dus meerdere redenen voor toepassing van gesteentemeel.

Het effect van gesteentemeel of kleimineraal op bodem en plant kent meerdere aspecten, waaronder een bodemfysisch. Het toevoegen van (fijn) gesteentemeel op zandgrond geeft vergroting van absorptiecapaciteit (CEC). Van nature heeft kleigrond een hogere CEC, terwijl bij zandgrond de CEC met name is gerelateerd aan het gehalte organische stof in

de bouwvoor. Om een schrale zandgrond vruchtbaar te krijgen, is organische mest nodig. Hiermee neemt het humusgehalte in de bodem (langzaam) toe. Vaak zijn grote hoeveelheden mest nodig en het vergt een lange adem om effect te zien. Het zogenaamde fosfaatplafond vormt al snel een beperking voor aanvoer van organische meststoffen.

Er is ook een biochemisch aspect aan micronutriënten. Elk organisme (bodem, plant, dier en mens) functioneert bij de aanwezigheid van een breed spectrum aan mineralen. In de landbouw wordt veel nadruk gelegd op NPK, maar vele andere mineralen zijn nodig voor een gezonde groei en ontwikkeling van het gewas. Zo kan een tekort aan een sporenelement de

fotosynthese beperken. Het gaat om de zwakste schakel. Vaak laat de plant zien dat het een tekort heeft. Bij mineralen die mobiel zijn in de plant toont het gebrek zich in de oude bladeren. Bij immobiele mineralen zijn gebreken zichtbaar in het jonge blad of in de vruchten. Neusrot bij tomaat en paprika bijvoorbeeld ontstaat als er in de plant te weinig calcium voorhanden is.

Gesteentemeel wordt verschillend gebruikt. Biodynamische bedrijven mengen basaltmeel vaak door de compost. Dit verrijkt de compost en verbindt de mineralen met levensprocessen. Via de compost komen de micronutriënten in de bodem terecht. Uiteraard kan gesteentemeel ook direct worden gestrooid over het land. Houd dan wel rekeningen met de wind. Door de fijnheid van het materiaal kan het flink verstuiven. Bedrijven die vee houden kunnen steenmeel ook over het strooisel of de mest uitstrooien. Zo wordt het in de kringloop meegenomen. Indirect ondersteunt dit ook weer de gezondheid van het vee. ■

Dit artikel is een vervolg op het artikel 'De spoeling wordt dun' in Ekoland 1/2018, pag. 65.

Om de effecten van gesteentemeel verder te verkennen legt het Louis Bolk Instituut een aardappel-demoveld aan op het bedrijf Veld & Beek nabij Renkum. Heeft u interesse in het onderwerp en wilt u participeren of veldbijeenkomsten bijwonen, meldt u dan aan via l.janmaat@louisbolk.nl. De eerstkomende bijeenkomst is op 5 juli a.s. van 15.00 tot 17.30 uur

